

svého jednání, jest v rozsudku zjištěno, a vědomí to, jímž jest subjektivní stránka zpronevěry podle stálé judikatury zrušovacího soudu naplněna, není rušeno případným úmyslem stěžovatele, že dodatečně Dru U-ovi z jiných příjmů zaplatí tolik, kolik jako kupní cenu za kočár s postroji pro Dra U-a byl přijal. Proto neobstojí ani další část námitky, již asi stížnost uplatňuje, že tu nebyl a že není ani v rozsudku zjištěn stěžovatelův úmysl, že Dru U-ovi vůbec nikdy neodvede, pokud se týče nezaplátí, co prodejem kočáru s postroji vytěžil, a že majetková škoda Dra U-a není výsledkem zlého úmyslu stěžovatelova, nýbrž různých nehod, které stihly stěžovatele a činily mu proti jeho vůli nemožným, by Dru U-ovi, najednou nebo ve splátkách nahradil to, co mu patřilo. Jelikož — jak uvedeno — tím, co rozsudek na skutečnostech zjistil, skutková podstata zločinu zpronevěry, jímž byl stěžovatel uznán vinným, je naplněna po stránce objektivní a subjektivní, jest lichou jedinou námitkou stížnosti, že šlo o pouhé bezprávi civilní; i bylo proto stížnost jako neodůvodněnou zavrhnouti.

Čís. 2705.

Zákon o tisku ze dne 17. prosince 1862, čís. 6 ř. zák. z roku 1863.

Ideální souběh přestupku § 23 s přečinem § 24 (první případ) zákona neoprávněným prodejem pohlednic, jichž rozšiřování bylo soudním nálezem zakázáno.

Úmyslné a vědomé rozšiřování není podmínkou subjektivní skutkové podstaty prvního případu § 24 zákona; stačí tu zavinění z nedbalosti.

Osoby, s jichž povoláním souvisí účast při rozšiřování tiskopisu (knihkupci), i osoby neoprávněně a třeba jen příležitostně s tiskopisy obchodující nemohou se s hlediska oné skutkové podstaty omlouvatí neznalostí náležitě vyhlášeného tiskového nálezu, leč by tu byla absolutní nemožnost jeho obsah seznati; jest jejich věcí informovati se o zákazech rozšiřování tiskopisů, s nimiž obchodují.

Není zmatekem (čís. 10 § 281 tr. ř.), nepodřadil-li soud skutek všem zákonům, které se k němu vztahují, nýbrž jen jednomu nebo některým z nich.

Obžalobce nemůže uplatňovati jako zmatek, že ideální souběh nebyl soudem rozpoznán nebo byl jím nesprávně popřen, byl-li skutek podřaděn pod onen z několika souběžných zákonů, který je nejpřísnějším; nestalo-li se tak, jest tu zmatek čís. 10 § 281 tr. ř. a obžalobce se může domáhati toho, by byl skutek podřaděn pod onen zákon, který je z několika zákonů k němu se vztahujících nejpřísnějším, nikoliv však pod všechny v úvahu přicházející trestní předpisy.

(Rozh. ze dne 19. března 1927, Zm I 650/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Hradci Králové ze dne 15. září 1926, pokud jím byl obžalovaný sprostěn podle §u 259 čís. 3 tr. ř. z obžaloby pro přečin podle §u 24 zák.

o tisku ze dne 17. prosince 1862, čís. 6 ř. zák. z roku 1863, potud, že zrušil rozsudek nalézacího soudu v části obžalovaného sprostující z obžaloby pro přečin podle §u 24 zák. o tisku ze dne 17. prosince 1862, čís. 6 ř. zák. z roku 1863. Zároveň zrušil též rozsudek ve výroku, pokud jím byl obžalovaný uznán vinným, že, nemaje povolení ku prodeji, nabízel a prodával pohlednici ženy zn. P. C. Paris 1713, čímž spáchal přestupek podle §u 23 zák. o tisku ze dne 17. prosince 1862, čís. 6 ř. zák. z roku 1863, jakož i ve výroku o trestu a výrocích s ním souvisejících a uznal obžalovaného vinným, že v březnu 1926 v D. K. dále rozšiřoval pohlednici ženy zn. P. C. Paris 1713, jejíž rozšiřování bylo zakázáno nálezem zemského trestního soudu v Praze ze dne 27. srpna 1925, uveřejněným v čís. 198 Úředního Listu republiky Československé ze dne 1. září 1925, tedy tiskopis, nedbaje zákazu soudním nálezem vysloveného a náležitě vyhlášeného, čímž spáchal přečin podle §u 24 zákona o tisku ze dne 17. prosince 1862, čís. 6 ř. zák. z roku 1863.

D ů v o d y:

Napadeným rozsudkem byl obžalovaný uznán vinným přestupkem podle §u 23 zák. o tisku, jehož se dopustil tím, že v březnu 1926 v D. K. nabízel ku prodeji a prodával pohlednice postav žen, tudíž tiskopisy, nemaje k tomu povolení; mezi těmito tiskopisy byla též pohlednice ženy značka P. C. Paris 1713, jejíž rozšiřování zakázáno bylo nálezem zemského trestního soudu v Praze ze dne 27. srpna 1925, uveřejněným v čís. 198 Úředního Listu republiky Československé ze dne 1. září 1925, a obžalovaný byl sprostěn z obžaloby pro přečin podle §u 24 zákona o tisku, pokud tuto pohlednici v březnu 1926 v D. K. dále rozšiřoval, nedbaje onoho zákazu soudním nálezem vysloveného a náležitě vyhlášeného. Tento sprostující výrok napadá zmatečnou stížností státního zastupitelství jako právně mylný důvodem zmatečnosti čís. 9 a) §u 281 tr. ř., a nutno tu především zkoumati, zda je uplatňování tohoto důvodu zmatečnosti ve směru formálním správné. Závažná činnost obžalovaného ohledně této pohlednice (zn. č. 1713) spočívala toliko v tom, že ji rozšiřoval; pokud rozšiřování to se stalo bez řádného úřadem bezpečnosti daného povolení k prodeji, příčí se činnost stěžovatelova předpisu §u 23 tiskového zákona; ježto však kromě toho šlo o rozšiřování takového tiskopisu, jehož rozšiřování bylo soudním nálezem zakázáno, porušil stěžovatel současně i zákaz v prvním případě §u 24 tisk. zákona stanovený. Je tedy patrné, že jedinou a toutéž činností, rozšiřováním pohlednice zn. P. C. Paris 1713, stěžovatel se provinil proti dvěma různým skutkovým podstatám trestním a, že tu tedy jde o jednočinný, tak zvaný ideální souběh přestupků ve smyslu §u 23 a přečinu ve smyslu §u 24 tisk. zák., následkem čehož bylo formálně pochybeno, pokud nalézací soud, uznáv stěžovatele vinným přestupkem podle §u 23 zákona přes to vynesl zvláštní výrok sprostující v příčině přečinu podle §u 24 tisk. zák., ačkoli tu šlo toliko o další kvalifikaci téhož trestního skutku. Domáhá-li se nyní veřejný obžalobce stížností, opřenou o důvod zmatečnosti čís. 9 a) §u 281 tr. ř., nápravy v tom směru, by obžalovaný byl

pro rozšiřování zakázaného tiskopisu (pohlednice zn. P. C. Paris 1713) uznán vinným, kromě přestupku podle § 23 i přečinem podle § 24 zák. o tisku, sluší poukázati k zásadnímu stanovisku zrušovacím soudem v rozhodnutí ze dne 21. října 1925 sb. n. s. č. 2154 zaujatému, že ve prospěch obžalovaného může býti napadáno zmatkem (§ 281 č. 10 tr. ř.), že rozsudek podřaduje skutek několika zákonům, z nichž některý ke skutku se nevztahuje; že naproti tomu však nelze v neprospěch obžalovaného napadati rozsudek z důvodu, že nepodřadil skutek všem zákonům, které se k němu vztahují, nýbrž jen jednomu nebo některým z nich. Doslov § 281 č. 10 tr. ř. vede k tomu, že jest se obžalobci spokojiti tím, že nalézací soud shledal ve skutku jeden z několika trestných činů, jichž skutkové podstaty jsou (následkem ideálního souběhu) skutkem naplněny, a nemůže obžalobce zmateční stížností přivésti k platnosti ideální souběh, první stolicí nerozpoznaný, nebo nesprávně popřený. Toto omezení práva obžalobce ke zmateční stížnosti však předpokládá, že podřadění skutku pod jeden ze souběžných zákonů bylo správným, t. j. se zřetelem na předpis §u 34, 35, 267 tr. zák., že skutek byl podřaděn pod onen z několika souběžných zákonů, který ukládá na skutek trest nejostřejší. Byl-li skutek podřaděn pod jiný, mírnější, z několika zákonů k němu se vztahujících, nebylo podřadění správným, spočívá na nesprávném výkladu zákona a obžalobce může uplatňováním zmatku č. 10 §u 281 tr. ř. domáhati se toho, by rozsudek byl zrušen a skutek podřaděn ne sice pod všechny v úvahu přicházející trestní předpisy, však pod onen zákon, který je z několika zákonů k němu se vztahujících nejpřísnějším.

Z toho je patrné, že tu nebylo na místě, dovolávati se důvodu zmatečnosti podle č. 9 a) §u 281 tr. ř.; naproti tomu není však závady, by vývody stížnosti veřejného obžalobce nebyly pojímány s hlediska důvodu zmatečnosti č. 10 §u 281 tr. ř. v ten smysl, by trestný skutek, pokud v příčině jeho přichází v úvahu kromě § 23 i § 24 tisk. zák., podřaděn byl přísnějšímu ustanovení §u 24 tisk. zák. Po této stránce nelze pak stížnosti upříti oprávnění; neboť: Obžalovanému klade se za vinu prvý případ §u 24 zák. o tisku. Pokud jde o subjektivní zavinění, není úmyslné nebo vědomé rozšiřování podmínkou prvního deliktového případu; naopak stačí podle všeobecných právních zásad, stihá-li pachatele zavinění z nedbalosti. Je nepochybné, že u osob, s jichž povoláním souvisí účast při rozšiřování tiskopisu, jako je tomu na př. při knihkupcích, vyplývá již z jejich povolání povinnost, by si zjednaly a měly na zřeteli ony prameny, z nichž by čerpaly vědomost o zákazech vydaných v příčině dalšího rozšiřování tiskopisů. Nemůže býti sporu o tom, že i pro osoby, které, třeba neoprávněně, provozují obchod s tiskovými výrobky, vzchází povinnost, by si opatřily bezpečnou vědomost o případných obmezeních, týkajících se prodeje a tudíž dalšího rozšiřování tiskopisů. Takovým osobám, k jichž povinností náleží, by bděly nad obsahem tiskopisů a opatřily si vědomost o zákazech, pokud se týče měly je v patrnosti, nepřichází k dobru nezaviněná neznalost zákazu, jestliže se o takovéto zákazy nestaraly a následkem této nedbalosti o jich jsoucnosti nevěděly. Ohledně takových osob dlužno trvati na

zásadě, že, jakmile soudcovský zákaz byl řádně vyhlášen, nemůže se jeho neznalostí nikdo omlouvat a že takovému zakazu dlužno bezpodmínečně zjednatí platnost. Odhodlal-li se proto obžalovaný obchodovati s tiskopisy a činiti si z obchodování toho zdroj příjmů, bylo na něm, by se staral o to, zda obchodování tomu snad nevádí nějaké překážky. Nestaral-li se o to, ba neměl-li ani vědomosti o tom, že vůbec jest nějaký Úřední List, v němž jsou uveřejňovány zakazy co do dalšího rozšiřování tiskopisů, padá mu k tíži arci nedbalost. Jako osoba obchodující s tiskopisy, třeba neoprávněně a jen příležitostně, byl obžalovaný vzhledem k tomuto svému zaměstnání po rozumu §u 233 tr. zák. povinen znáti zvláštní zakazy nebo nařízení, obchodování jeho se týkající, a činí ho proto tato neznalost trestně zodpovědným. Jiné okolnosti, které by, nehledíc k řečené protiprávní bezstarostnosti, jeho zavinění vylučovaly, obžalovaný neuplatňoval. Jen tehdy, když by tu byla absolutní nemožnost, seznati obsah náležitě vyhlášeného tiskového nálezu (kdyby na př. nacházel se delší dobu v cizině nebo bylo mu nějakou jinou příhodou zabráněno informovati se o tiskových nálezech), mohl by se považovati obžalovaný za omluvena. Chtěl-li proto prodávati pohlednice, o něž jde, i jen příležitostně, měl se informovati o tom, zda nejsou zabaveny. Neučinil-li tak, naopak rozšiřoval-li zakázaný tiskopis dále proti záповědi vyřknuté nálezem soudcovským a náležitě vyhlášené, jest jeho jednáním založena objektivně i subjektivně skutková povaha přečinu podle §u 24 zák. o tisku. Bylo proto odůvodněné zmateční stížnosti vyhověti, rozsudek nalézacího soudu v oněch výrocích zrušiti a, poněvadž lze rozhodnouti ihned ve věci samé, uznati obžalovaného vinným vedle přestupku § 23 tisk. zák. v příčině ostatních tiskopisů přečinem podle §u 24 zák. o tisku, pokud rozšiřoval pohlednici značky P. C. Paris 1713, při čemž ovšem v důsledcích zásad v úvodu tohoto nálezu rozvedených bylo současně odsuzující výrok ohledně této pohlednice ve smyslu §u 23 tisk. zák. zrušiti, ježto zmateční stížností státního zastupitelství docíleno býti mohlo v této příčině pouze odsouzení podle nejpřísnějšího ustanovení zákona (§ 24 tisk. zák.), nikoli však odsouzení pro souběžné podstaty §u 23 a 24 tisk. zák. Odsuzující výrok v příčině přestupku §u 23 tisk. zák. zůstává tudíž nedotčen pouze ohledně ostatních fotoaktů.

Čís. 2706.

Zákon v §u 335 tr. zák. nevyžaduje, by protizákonný výsledek nastal výlučně jen z jednání neb opomenutí vinníkov; stačí, že mezi výsledkem a jednáním (opomenutím) je příčinná souvislost (§ 134 tr. zák.) a že pachatel vyvolal byť i jen jednu z podmínek, které měly v záпětí protiprávní výsledek.

Příčinná souvislost není přerušena tím, že spolupůsobily vedle jednání pachatelova také ještě jiné okolnosti, které výsledek přivodily; je proto nerozhodno, zda protizákonný výsledek vzešel ze sbíhajícího se neopatrného počínání si osoby poškozené; přivodila-li si však tato